

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Dziecka
Marek Michalak

Warszawa, 07 maja 2018 roku

ZSS.422.20.2017.KT

**Pani
Elżbieta Rafalska
Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**

ratyfikowana 7 lipca 1991 r. przez Rzeczpospolitą Polską Konwencja o prawach dziecka, w artykule 27 stanowi, że Państwa – Strony uznają prawo każdego dziecka do poziomu życia odpowiadającego jego rozwojowi fizycznemu, psychicznemu, duchowemu, moralnemu i społecznemu. Jednocześnie wskazuje, że Państwa – Strony, zgodnie z warunkami krajowymi oraz odpowiednio do swych środków, będą podejmowały właściwe kroki dla wspomagania rodziców lub innych osób odpowiedzialnych za dziecko w realizacji tego prawa (*do godziwych warunków socjalnych*) oraz będą udzielały, w razie potrzeby, pomocy materialnej oraz innych programów pomocy, szczególnie w zakresie żywności, odzieży i mieszkań. Należy podkreślić, że Państwa – Strony Konwencji są zobowiązane respektować prawa w niej zawarte i je gwarantować, a więc stwarzać warunki, które umożliwiają dziecku urzeczywistnianie jego praw. Za systemową realizację postanowień artykułu 27 Konwencji o prawach dziecka odpowiadają organy ustawodawcze i wykonawcze Państwa.

Powyższe uzasadnia ponowne wystąpienie Rzecznika Praw Dziecka do Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie poprawy sytuacji małoletnich bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, w kontekście realizacji przez Państwo Polskie prawa każdego dziecka do godziwych warunków socjalnych.

W tym miejscu wskazuję, że w odpowiedzi¹ na wystąpienie Rzecznika Praw Dziecka² z 31 lipca 2017 r., odnoszące się do problematyki bezdomności dzieci, w którym Rzecznik

¹ DPS.IV.071.3.2017.J0

² ZSS.422.20.2017.KT

zaapelował o podjęcie działań systemowych przeciwdziałającym bezdomności dzieci, w tym za zwiększaniem liczby miejsc w domach dla matek z dziećmi i kobiet w ciąży, został poinformowany, że w związku z wprowadzeniem i realizacją Programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem”, ustanowionej uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. (M.P. z 2016 r. poz. 1250) pojawiła się możliwość wsparcia zadania własnego powiatu (zgodnie z art. 19 ustawy o pomocy społecznej), w zakresie rozwoju sieci domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, utworzenia nowych domów oraz dofinansowania obecnie istniejących. W dniu 1 czerwca 2017 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej zwróciło się do wojewodów o rozeznanie potrzeb finansowych w tym zakresie i zgłoszenie propozycji dofinansowania.

W związku z powyższym, powołując się na upoważnienie organu stojącego na straży praw dziecka do żądania od organów władzy publicznej, organizacji lub instytucji złożenia wyjaśnień, udzielenia informacji lub udostępnienia akt i dokumentów, wyrażone w art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 stycznia 2000 r. o Rzeczniku Praw Dziecka (Dz. U. z 2017 r. poz. 922), proszę o przekazanie informacji, czy – w wyniku podjętych w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ww. działań – sieć istniejących domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży zostanie rozbudowana: w jakim czasie i o ile miejsc. W przypadku braku reakcji powiatów na propozycję skorzystania ze wsparcia zadania w zakresie rozwoju sieci, proszę o informację, czy resort planuje dalsze inicjatywy, których celem jest zwiększenie liczby miejsc w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

Jednocześnie, w nawiązaniu do wyników czwartego Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych³, przeprowadzonego w nocy z 8 na 9 lutego 2017 r., którego koordynatorem jest Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Rzecznik Praw Dziecka zwraca uwagę, że wśród przyczyn bezdomności wymienia się opuszczenie placówki opiekuńczo – wychowawczej. Na tę przyczynę wskazuje 400 badanych. Nasuwa się więc wątpliwość, czy działania pomocowe państwa skierowane do osób opuszczających takie placówki, które jako dzieci i młodzież pozbawione były całkowicie lub częściowo opieki i wsparcia ze strony rodziny naturalnej, są wystarczające. Czy powyższy problem był przedmiotem analizy w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej?

---

³ <https://www.mpips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/pomoc-spoleczna/art,8681,mniej-osob-bezdomnych.html>

Proszę również o wyjaśnienie, czy liczba 1201 osób bezdomnych w wieku 0-17 zawarta w zestawieniu wieku osób bezdomnych dotyczy osób małoletnich do 18. roku życia włącznie. Jeżeli nie, proszę o wskazanie liczby osób bezdomnych będących osobami małoletnimi, tj. w wieku 0-18.

Stwierdzono
Marek Jankowski